

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 10.6.2002

59. vuosikerta

Numero 2

Sivu 5

Ruis hyötyy syksyisistä kasvinsuojelukäsittelyistä

Ruislajikkeiden talvehtiminen varmentuu syksyn kasvinsuojelukäsittelyjen avulla. Kotimaiset hyvin talvehtivat lajikkeet Akusti, Riihi ja virolainen Elvi hyötyivät eniten kylvösiemenen peittäuksesta. Sitä vastoin keskieurooppalaiset lajikkeet hyötyivät lumihomeen torjuntaruiskutuksesta.

Suomen vaativissa kasvuolosuhteissa talvenkestävät ruislajikkeet takaavat taloudellisesti kannattavan viljelyn. Lajikkeiden talvenkestävyyksissä on suuria eroja, joten viljelysuositusten tulisi olla lajikekohtaisia. Jokioisilla selvitettiin kaksivuotisessa kokeessa, miten syksyllä tehtävät kasvinsuojelukäsittelyt vaikuttavat ruislajikkeiden talvehtimiseen. Kokeessa vertailtiin peittaamatonta kylvösiementä, peittaamatonta kylvösiementä ja Sportak-käsittelyä, peitattua kylvösiementä sekä peitattua kylvösiementä ja Sportak-käsittelyä.

Suomalaiset rukiit tasaisen varmoja

Suomessa jalostetut ruislajikkeet Akusti ja Riihi talvehtivat hyvin, koska ne ovat sopeutuneet Suomen kasvuolosuhteisiin. Kylvösiemenen peittäus osoittautui Akustilla ja Riihellä taloudellisesti kannattavimmaksi kasvinsuojelutoimenpiteeksi. Peitatun kylvösiemen antama kate oli Akustilla 90 euroa/ha ja Riihellä 46 euroa/ha korkeampi kuin kontrollina toimineen peittaamattoman koejäsenen kate. Molemmat lajikkeet tuottivat parhaan sadon ja talvehtivat parhaiten, kun käytettiin peitattua kylvösiementä yhdessä Sportak-käsittelyn kanssa. Näiden käsittelyjen yhdistelmä on kustannuksiltaan korkeampi ja siten taloudellisesti kannattamattomampi vaihtoehto kuin peittäuskäsittely yksinään.

Ulkomaiset rukiit hyötyvät käsittelyistä eniten

Lajikkeista satoisin oli saksalainen hybridiruis Picasso. Muista lajikkeista poiketen se reagoi negatiivisesti peittäuskäsittelyyn, mutta hyötyi jossain määrin sienitautien torjuntaruiskutuksesta. Kun otetaan huomioon nämä fungisidikäsittelyn aiheuttamat kustannukset, oli sen antama kate marginaalinen. Virallisten lajikekokeiden tuloksiin verrattuna tässä kokeessa lumihomeen torjuntakäsittelyllä saatiin huomattavasti pienemmät sadonlisäykset. Tämä johtuu siitä, että Jokioisten kokeessa oli vähemmän talvituhoja ja lumihometta kuin virallisten lajikekokeiden koepaikoilla. Siten Picasso-lajike hyötyy selvästi oikea-aikaisesta talvituhosienien torjuntakäsittelystä seuduilla,

joissa esiintyy vuosittain runsaasti lumihometta, kuten Hämeessä.

Syksyllä tehdyt kasvinsuojelukäsittelyt paransivat Elvin sadontuottopotentiaalia, vaikka lajikkeessa olikin talvi- ja lumihometuhoja hyvin vähän. Elvin satotasojä kokeessa heikensi kasvukaudella 2000-2001 laadultaan huono kylvösiemen. Elvin alhainen orastiheys luonnollisesti pienensi satoja, mutta toisaltaan se saattoi parantaa lajikkeen talvehtimistä. Elvin osalta taloudellisesti kannattavin käsittely oli kylvösiemenen peittäus. Peittauksen antama kate oli 106 euroa/ha. Peitattu kylvösiemen yhdessä Sportak-käsittelyn kanssa antoi katetta 95 euroa/ha. Elvi on orasvaiheessa kasvultaan Picasson kaltainen, joten myös sille voi suositella fungisidikäsittelyä.

Amilo poikkesi kokeen muista lajikkeista, ja sen osalta selvästi kannattavinta oli suorittaa molemmat kasvinsuojelutoimenpiteet. Peitattu kylvösiemen yhdessä Sportak-käsittelyn kanssa antoi parhaan satotuloksen ja vähiten talvituhaja, ja kate nousi tällöin jopa 250 euroon/ha. Amilon talvenkestävyyttä pidetään yleisesti heikohkona, joten käsittelyjen merkitys korostui. Amiloa viljeltäessä ei kannata tinkiä kasvinsuojelukäsittelyistä.

Mervi Lindroos, Simo Hovinen, Boreal Kasvinjalostus Oy, Auli Kedonperä ja Jukka Salonen, MTT
Lisätietoja: Koetoiminta ja käytäntö 2/2002: 5
mervi.lindroos@borealpb.com puh. (03) 4187 7729